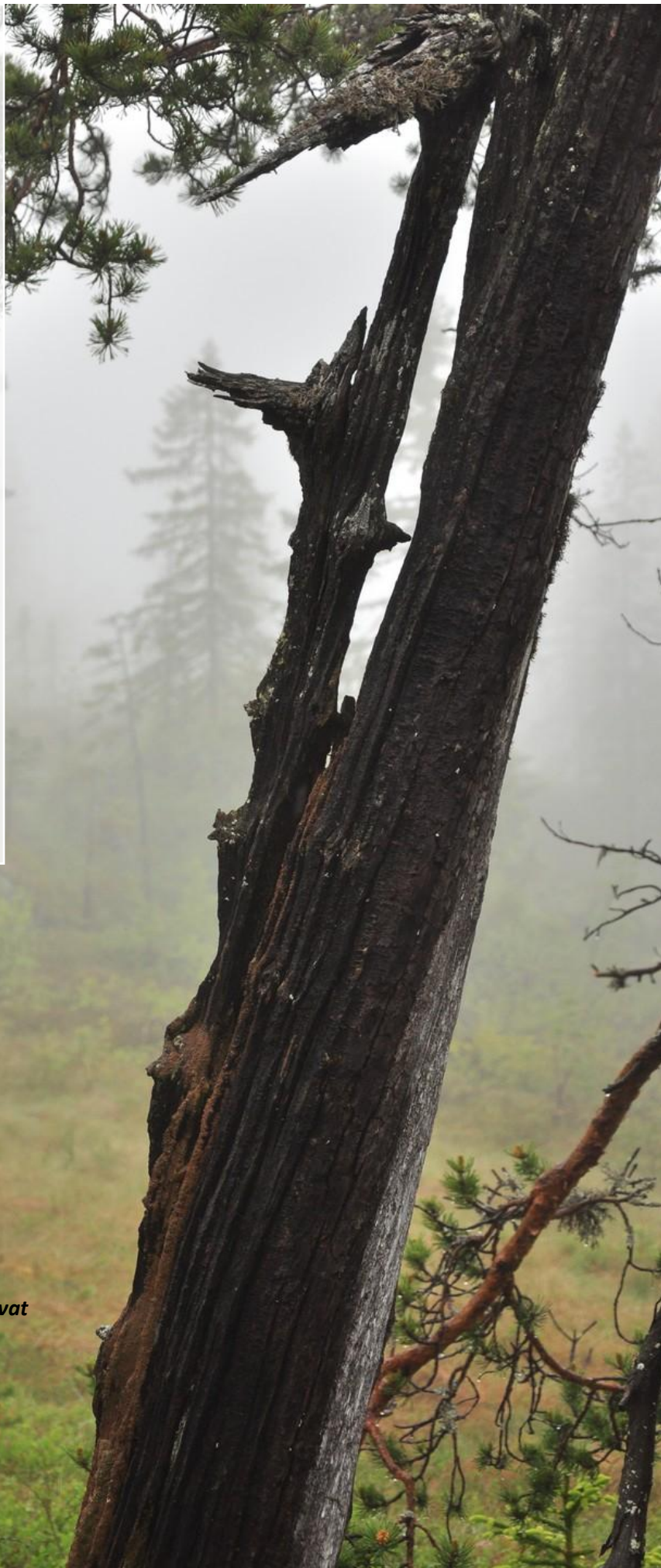

**TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL
NATURRESERVAT**

Årsmelding

2009

*Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat
3626 Rollag
Tlf. 31023000 / 94034800*

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2009

Nordlia ved Vardefjell mot Sølandsfjell

Foto: H. Haaverstad, Politiet

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble opprettet 5. Desember 2008, og forvaltningsmyndigheten ble lagt til kommunene ved et statlig oppnevnt lokalt styre. Trillemarka-Rollagsfjell er med sine 148 km² et av Norges største naturreservater og ligger i kommunene Sigdal, Rollag og Nore og Uvdal.

Årsmeldingen for 2009 er en oppsummering av den lokale forvaltningens første år.

Rollag/Sigdal 25. mai 2010

Kari Ask
Leder forvaltningsstyret

Hege Jaren
Forvalter

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat

Postadresse: 3626 Rollag

Telefon: 31 02 30 00/ 94 03 48 00

E-post: hege.jaren@rollag.kommune.no

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2009

Innhold

1. Organisering	s. 4
2. Tiltak og aktiviteter 2009	s. 5
3. Økonomi	s. 7
4. Årsrapport fra Statens naturoppsyn (SNO) Rødberg	s. 8
5. Årsrapport fra Politiet	s. 9

Forside: Skogsinteriør Meseterhøgde, foto: H. Haaverstad, Politiet

Lomtjenn

Foto: H. Haaverstad, Politiet

FOR 2008-12-05 nr. 1302

Forskrift om verneplan for skog, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, § 2 Formål:

”Formålet med naturreservatet er å bevare et svært stort og sammenhengende naturskogsområde som økosystem med alt naturlig plante- og dyreliv og naturlige prosesser i skog. Området domineres av eldre naturskog med preg av urørthet, det har gode forekomster av død ved, og er levested for en rekke rødlistede arter. Også setervoller i området har forekomster av rødlistearter. Området har vitenskapelig/pedagogisk verdi blant annet på grunn av sin størrelse”.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2009

Nord for Gamleseeterdalen

Foto: H. Haaverstad, Politiet

1. Organisering

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble vernet 5. Desember 2008, og kommunene ble gitt forvaltningsmyndigheten i delegasjonsbrev fra Direktoratet fra naturforvaltning 16. Februar 2009.

Det ble opprettet et statlig oppnevnt forvaltningsstyre bestående av representanter fra de berørte kommunene, og ansatt forvalter i full stilling f.o.m. 01.06.09. Inntil forvalterstillingen var besatt og trådt i funksjon, var det Sigdal kommune som hadde ansvar for sekretariatsfunksjon og økonomi.

Organiseringen med et lokalt forvaltningsstyre fungerer bra, med stor vilje til å gjøre jobben i tråd med de føringer som er lagt. Svakheten i forvaltningen dette første året har vært mangelen

på en forvaltningsplan som utdyper og konkretiserer rammene i verneforskriften, noe som har medført at styret har måttet behandle enkeltsaker direkte etter verneforskriften. Dette er imidlertid ikke udelt negativt da vi gjennom dette første året har fått erfaring med aktuelle problemstillinger som peker seg ut i vårt område før arbeidet med forvaltningsplanen starter.

Noen tiltak er iverksatt direkte etter hjemler i verneforskriften, mens andre er "frosset" i påvente av forvaltningsplan. Det er opprettet god og regelmessig kontakt mellom forvalter, SNO og politistillingen som er knyttet til reservatet, og dette har utviklet seg til å bli en viktig faglig arena for samarbeid og erfaringsutveksling.

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2009:

Hovedmedlem	Vara	Kommune
Kari Ask (leder)	Runolv Stegane	Sigdal
Steinar Berthelsen (nestleder)	Henriette Brokke	Rollag
Tore Kravik	Torkel Wetterhus	Nore og Uvdal
Gunnar Båsen	Torstein Aasen	Sigdal
Liv Jorunn Ruud	Dag Lislien	Rollag

2. Tiltak og aktiviteter 2009

Deler av forvaltningsstyret på Vardefjell Foto: T. Kravik

Administrasjon og sekretariat kom først på plass et godt stykke ut i 2009. Flere aktuelle tiltak ble lagt på is i påvente av godkjent forvaltningsplan, og en del midler står derfor ubrukt og vil bli avsatt til senere bruk.

Viljen til å sette i gang prosjekter og tiltak både når et gjelder skjøtsel, registreringer, informasjon og tilrettelegging har vært stor, men styret har sett det som uaktuelt å forskytte tiltak som skal avklares i forvaltningsplanen.

Av tiltak og aktiviteter i 2009 kan vi nevne:

Forvalterkontor

Det ble opprettet forvalterkontor i Rollag f.o.m. 1. Juni 2009. Rollag kommune er vertskommune og formell arbeidsgiver. Funksjonene post, arkiv og regnskap er ivaretatt gjennom kommunens systemer.

Inntil denne funksjonen var besatt og trådt i funksjon var det Sigdal kommune som hadde ansvar for sekretariatsfunksjonen og økonomi.

Møteaktivitet

Forvaltningsstyret har hatt 11 ordinære møter i 2009. Flere møter har vært knyttet til ansettelse av forvalter og forberedelser til oppstart av arbeidet med forvaltningsplan. Høy møteaktivitet skyldes en intens oppstartfase med behov for å diskutere

igjennom rutiner, rammer og prinsipper for forvaltningen.

Offisiell åpning av Trillemarka-Rollagsfjell

12. august ble Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat offisielt åpnet av miljøvernminister Erik Solheim. Programmet lokket med lokal kunstnerisk medvirkning og stuttreist mat på lokalt produserte trefjøl, og trakk rundt 200 besøkende. Arrangementet ble gjennomført i samarbeid med Statens naturoppsyn, Miljøverndepartementet og Fylkesmannen i Buskerud.

Jørund Rolstad gir oss innblikk i skoghistorikken i området Foto: H. Jaren, TR

Informasjonsmaterieill

Det er utarbeidet en enkel brosjyre/folder med vernekart som en foreløpig løsning til vi kan utarbeide et mer detaljert kart med avmerkede stier, løyper, tilrettelagte rasteplasser, innfartsårer m.m.

Det er utarbeidet i og trykket opp 10 stk verneplakater som skal settes opp ved de mest naturlige innfartsårene til verneområdet. Arbeidet er utført som et samarbeid mellom Statens naturoppsyn (SNO) og forvaltningsmyndigheten. Plakatene skal settes opp i 2010 og 1011 når arbeidet med å definere innfartsårer og øvrig tilrettelegging har kommet i gang gjennom arbeidet med forvaltningsplan for området.

Relevant informasjon om verneområdet og forvaltningen er som en midlertidig løsning lagt ut

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT ÅRSMELDING 2009

under Rollag kommunes hjemmeside www.rollag.kommune.no Det er startet et arbeid med utvikling av ny hjemmeside for verneområdet med mål om at denne skal være på plass i løpet av våren 2010.

Forvaltningsplan

Arbeidet med forvaltningsplanen for verneområdet er vedtatt gjennomført som et prosjekt med innleid prosjektleder. Det er lagt ned et betydelig arbeid knyttet til oppstart av prosessen. Arbeidet ble av ulike grunner utsatt, men det er lagt til rette for oppstart i februar/mars 2010 med målsetting om at planen skal oversendes Direktoratet for naturforvaltning (DN) innen utgangen av 2011.

Kulturminneprosjekt

Det er satt i gang et prosjekt på registrering av kulturminner og kulturhistorie i verneområdet. Prosjektet er finansiert gjennom SNO med kr. 350 000,- og det er forberedt oppstart i januar 2010 med innleid prosjektleder tilsvarende 20 % stilling i 1 ½ - 2 år.

Bestillingsdialogen SNO

Bestillingsdialogen med SNO for 2009 resulterte i et tilskudd til forvaltningen på kr. 150 000,- til brosjyre/kart og 350 000,- til prosjekt kulturminne-registreringer.

Saker

Flere av unntaksbestemmelsene og de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften viser til at det aktuelle tiltaket skal være opplistet og definert i forvaltningsplan for området. Dette har medført at enkelte søknader om tiltak er lagt på is, mens noen få opplagte saker er behandlet etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i påvente av godkjent forvaltningsplan.

Rydding av eksisterende stier og setervoller skal etter bestemmelsene i verneforskriften gjennomgås i sin helhet gjennom arbeidet med forvaltningsplan. Med bakgrunn i at dette arbeidet ble forsinket, vedtok forvaltningsstyret å ta i bruk den generelle dispensasjonsbestemmelsen for utvalgte skjøtselstiltak, og det ble gitt åpning for at grunneiere kunne søke om dispensasjon for

rydding av gamle seterstier og setervoller på gitte vilkår. Et titalls grunneiere benyttet seg av muligheten og startet rydding sommeren 2009 etter anvisning av forvaltningsmyndighet og SNO.

Søknader om bruk av motorisert kjøretøy utgjør en betydelig saksmengde som i de fleste tilfeller er kurant å behandle etter verneforskriften. For å rasjonalisere dette noe, delegerte forvaltningsstyret avgjørelsesmyndighet i saker etter verneforskriftens § 5 punkt 12 til sekretariatet ved forvalter. 20 søknader om bruk av snøscooter ble behandlet og innvilget på gitte vilkår i 2009.

Trillemarkafilm på NRK

Forvaltningsstyret innvilget i 2009 søknad om produksjonsstøtte til NRK-film om Trillemarka. Filmen var i tillegg støttet økonomisk av NRK, Miljøverndepartementet og Direktoratet for naturforvaltning.

Studietur

Forvaltningsstyret, varamedlemmer og forvalter besøkte Oppdal og Dovrefjellrådet 9-10 juni. Her fikk vi en god faglig gjennomgang av de erfaringer som er gjort i forhold til lokal forvaltning av verneområdene rundt Dovre.

Forvalter deltok sammen med ett styremedlem på Studietur til Sveits 11-15 september for å se på forvaltning av verneområder og næringsutvikling i tilknytning til disse. Turen var initiert og organisert av UMB i samarbeid med Norsk landbruksrådgivning, og omfattet besøk i Parc Ela, forskningsinstituttet i Rapperswil og UNESCO Biosphere Entlebuch.

Besøk i landsbyen Bergün, Sveits

Foto: H. Jaren, TR

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2009

3. Økonomi

Trillemarka-Rollagsfjell har i 2009 mottatt drifts- midler over statsbudsjettet til finansiering av interkommunal stilling, skjøtselstiltak og utarbeidelse av forvaltningsplan for verneområdet etter fordelingen som framgår under. I tillegg er

det mottatt et tilskudd via Statens naturoppsyn (SNO) på kr. 500.000,- til kulturminneregistreringer og utarbeidelse av kart/brosjyre. Dette tilskuddet er ført under ansvar 3297 Skjøtselstiltak.

Tilskudd	Forvalterstilling	Skjøtselstiltak	Forvaltningsplan
2008	Kr. 1.000.000,-	Kr. 1.000.000,-	Kr. 2.000.000,-
2009	Kr. 1.000.000,-	Kr. 1.000.000,-	
2010	Kr. 1.000.000,-	Kr. 1.000.000,-	
SUM	Kr. 3.000.000,-	Kr. 3.000.000,-	Kr. 2.000.000,-

Sigdal kommune har hatt administrativt ansvar for forvaltningen av øremerkede midler fram til opprettelse av forvalterstilling 01.06.09, og tilskuddet for 2008 og 2009 ble derfor overført til Sigdal kommune. Sigdal kommune har redegjort for et forbruk på kr. 389.354,- i perioden 01.01.09 – 01.06.09. Restbeløpet ble overført til Rollag kommune som overtok regnskapsføringen f.o.m. 01.06.09.

Ubrukte midler knyttet til ansvar 3297 Skjøtselstiltak og 3298 Forvaltningsplan begrunnes med at tiltakene iverksettes i regnskapsåret 2010. Alle ubrukne midler avsettes som fondsmidler og overføres neste driftsår.

Utdrag av regnskapet for 2009 er vist i tabellen under.

Konto	Konto (T)	Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap
4999	Sum driftsutgifter	3297	Skjøtselstiltak Trillemarka	43 937,50
5999	Sum	3297	Skjøtselstiltak Trillemarka	3 459 900,00
8999	Finansieringsutgifter			
8999	Sum driftsinntekter	3297	Skjøtselstiltak Trillemarka	-3 503 837,50
<hr/>				
4999	Sum driftsutgifter	3298	Forvaltningsplan Trillemarka	30 862,50
5999	Sum	3298	Forvaltningsplan Trillemarka	1 975 310,00
8999	Finansieringsutgifter			
8999	Sum driftsinntekter	3298	Forvaltningsplan Trillemarka	-2 006 172,50
<hr/>				
4999	Sum driftsutgifter	3299	Administrasjon Trillemarka	657 084,42
5999	Sum	3299	Administrasjon Trillemarka	2 040 616,48
8999	Finansieringsutgifter			
8999	Sum driftsinntekter	3299	Administrasjon Trillemarka	-2 697 700,90

Utdrag av regnskapet for 2009, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat

4. Årsrapport fra Statens naturoppsyn (SNO) Rødberg

Årsrapportering 2009

Statens naturoppsyn, Rødberg

Svartkjelen til SNO

Foto: H. Jaren, TR

Statens naturoppsyn etablerte i 2009 en ny stilling knyttet til Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat og Skrim Sauherradsfjella naturreservat. Stillingen ble operativ fra 1. juli 2009.

Arbeidsoppgaver 2009

SNO har i 2009 hatt følgende oppgaver i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat:

- Bistått før, under og etter offisiell åpningen av Trillemarka-Rollagsfjell.

- Befaringer i forkant av tiltak, sammen med forvaltning og tiltakshaver.
- Tilsyn og kontroll av tiltak.
- Motorferdskartlegging, samt kontroller av motorferdsel. Dette har i hovedsak foregått i samarbeid med politiførstebetjent Haaverstad.
- Etablering av nettverk – og dertil møter. Forvaltning og Politi.
- Generelt tilsyn, kontroll og informasjon i verneområdet.
- Bestillingsdialog 2010

2009 må sies å ha vært et år hvor en gjør seg kjent med rollen og arbeidsoppgavene stillingen har. Undertegnede vil understreke at samarbeidet med "trekløveret", forvaltning, Politi og SNO fungerer svært godt, og ser frem til et videre samarbeid i 2010.

Med hilsen
Håvard Kjønvedt
Statens naturoppsyn

4. Årsrapport fra Politiet

POLITIET

Undertegnede tiltrådte i ovennevnte stilling 3. august 2009, og denne rapporten oppsummerer tiden frem til årsskiftet.

Årsrapport 2009

for stillingen "Regionkontakt Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat"

Fordeling av arbeidstiden, m.m.

Tjenestetiden har i hovedsak gått med til etablering av stillingen opp mot reservatet, i form av utstyrsanskaffelser, etablering av nettverk og koordinering av samarbeidende etater, planverk og trusselvurderinger, i begge politidistrikter.

Spesielt nære samarbeidspartnere er miljøkoordinatorer og -kontakter i politidistriktene, og ikke minst forvalter Hege Jaren, Rollag kommune, og Håvard Kjontvedt, Statens Naturoppsyn. Dette samarbeidet fungerer godt.

Annen miljøkriminalitet har også opptatt mye tid, blant annet oppsynstjeneste i forbindelse med jakt (blant annet villreinjakt på Hardangervidda og Norefjell/Reinsjøfjell) og deltakelse i Fylkesmiljøforum Buskerud.

Om saker og arbeidsoppgaver

I 2009 ble det ikke avdekket straffesaker i reservatet. Det har gått med mange arbeidstimer på å organisere seg på plass og å få etablert stillingen med tanke på utstyr, rutiner, etc. Straffesakstallene antas å stige når tjenesten er mer etablert.

Det jobbes med en trusselvurdering for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Denne kommer antakelig aldri til å ferdigstilles, men vil oppdateres jevnlig. Den er pr i dag for tynn

som grunnlag for politifaglige vurderinger. Kortversjonen er at de sannsynlige lovbruddene varierer gjennom året, med jaktrelaterte saker/faunakrim om høsten, motorferdsel om vinteren, faunakrim i hekketiden om våren og ferdsel/bålbrenning i sommerhalvåret. Vegetasjonsfredning samt plan og bygningssaker er eksempler på saker som ikke er spesielt knyttet til sesong.

Avdekkingsprosenten for miljøkriminalitet er dessverre veldig lav. For å øke denne kreves det at det brukes mye tid i felt, og dette har det ikke vært anledning til i tilstrekkelig grad høsten 2009. Dette kommer til å bedre seg fremover. Når det gjelder trusselvurderingene utarbeides disse delvis i samarbeid med forvaltningen, fordi forvaltningen besitter et bedre datagrunnlag hva angår naturverdier.

Avslutning

Tjenesten og stillingen må fortsatt kunne sies å være i en innkjøringsfase. Men mye av det innledende arbeidet er gjennomført, og arbeidsfordelingen vil endre seg i 2010. Arbeidsmengden er stor, og behovet for denne type stilling isolert til miljøkriminalitet er udiskutabelt. Dessverre har det gått for mye tid til administrasjon på bekostning av tid til politioppgavene, men dette var nødvendig i oppstarten. Utover det er jeg veldig positiv til videre utvikling av tjenesten.

Med hilsen

Haakon Haaverstad

Politiførstebetjent

Snøspurv på Slettefjell

Foto: H. Haaverstad, Politiet